

SPREMEMBE OBRAČUNA DAVČNEGA ODTEGLJAJA - REK OBRAZCA PO 1. 7. 2013

Pojasnilo DURS, št. 4251-835/2013-1-01-610-501, 9. 4. 2013

Glede na spremembe zakonodaje s področja plačevanja prispevkov za primer brezposelnosti in prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje bo dopolnjen obračun davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja – REK-1 obrazec in Prikaz individualnih podatkov iz obračuna davčnih odtegljajev – iREK obrazec. Na novo bo določena oblika predložitve podatkov iz obračuna davčnih odtegljajev ter navodilo za izpolnitev obračunov davčnemu organu v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu, ki bo objavljen v Uradnem listu RS, in se bo uporabljal od 1. 7. 2013 dalje.

Na Davčni upravi Republike Slovenije smo že pripravili nove XML sheme REK-1 obrazcev za oddajo preko sistema eDavki, ki so na voljo na naslednji povezavi:

<http://edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/Technicals/FormsXml.aspx>

Formule, vgrajene v nove XML sheme REK obrazcev, pa so dostopne na naslednji povezavi:

<https://beta.edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/StartPage/StartPage.aspx>

V nadaljevanju so opisane zakonske podlage in spremembe REK-1 obrazca in iREK obrazca, ki bodo vključene v spremembo pravilnika.

1. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. 96/12)

ZPIZ-2 v 156. členu določa delno oprostitve plačila prispevkov delodajalcev za starejše delavce. Zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev so oproščeni plačila prispevkov delodajalcev:

- v višini 30% za delojemalce, ki so dopolnili 60 let starosti in
- v višini 50% za delojemalce, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po drugem odstavku 29. člena ZPIZ-2.

Navedeni oprostitvi se izključujeta, kar pomeni, da ni mogoče uveljavljati obeh hkrati. Določba 156. člena ZPIZ-2 se ne uporablja za invalidska podjetja, ki imajo celotne prispevke obračunane, vendar ne plačane, temveč odstopljene delodajalcu kot namenska sredstva. Navedena določba se tudi ne uporablja v primeru, ko ima delojemalec status invalida nad kvoto. Skladno z določili prvega odstavka 430. člena ZPIZ-2, se določba 156. člena ZPIZ-2 začne uporabljati 1. 7. 2013. V ta namen bo REK-1 obrazec dopolnjen s poljem 309 in 310.

V polje **309 Osnova za prispevke – delavci, ki so dopolnili 60 let starosti**, plačnik davka vpiše osnovo za prispevke delodajalcev od dohodkov delavcev v delovnem razmerju – iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena ZPIZ-2, ki so dopolnili 60 let starosti.

Od te osnove se prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje delodajalcev obračunajo v celoti, plačajo pa se samo v višini 70 % obračunanega zneska. Podatki o oproščenem delu prispevkov (30 %) se vpišejo samo v stolpec »obračunani« (zaporedna številka 602), podatki o znesku prispevkov, ki jih je treba plačati, pa v stolpec »za plačilo« (zaporedna številka 602).

V polje **310 Osnova za prispevke – delavci, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine**, plačnik davka vpiše osnovo za prispevke

delodajalcev od dohodkov delavcev, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po drugem odstavku 29. člena ZPIZ-2. Od dohodkov teh delavcev v delovnem razmerju - iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena ZPIZ-2, je delodajalec oproščen plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje delodajalcev v višini 50 % tega prispevka.

Od te osnove se prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje delodajalcev obračunajo v celoti, plačajo pa se samo v višini 50 % obračunanega zneska. Podatki o oproščenem delu prispevkov (50 %) se vpišejo samo v stolpec »obračunani« (zaporedna številka 602), podatki o znesku prispevkov, ki jih je treba plačati, pa v stolpec »za plačilo« (zaporedna številka 602).

ZPIZ-2 nadalje v 157. členu določa vračilo prispevkov delodajalcev za prvo zaposlitev. Delodajalci lahko, za delojemalce, ki niso dopolnili 26. let starosti in matere, ki skrbijo za otroka do tretjega leta starosti, ko se prvič zaposlijo za nedoločen čas in ostanejo pri istem delodajalcu v zaposlitvi neprekinjeno najmanj dve leti, uveljavijo vračilo prispevkov delodajalca za prvo leto zaposlenosti v višini 50 %, drugo leto pa v višini 30 % prispevkov delodajalca. Način vračila prispevkov bo določil minister, pristojen za delo, s pravilnikom.

Skladno z določili drugega odstavka 430. člena ZPIZ-2, se določba 157. člena ZPIZ-2 začne uporabljati 1. 7. 2013. V ta namen bo REK-1 obrazec dopolnjen s poljem **311 Osnova za prispevke – vračilo prispevkov po 157. členu ZPIZ-2**. V to polje plačnik davka vpiše osnovo za prispevke delodajalcev od dohodkov zavarovancev – delavcev v delovnem razmerju – iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena ZPIZ-2, za katere delodajalec lahko uveljavlja vračilo prispevkov.

2. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela - ZUTD-A (Uradni list RS, št. 21/13)

ZUTD-A v 39. členu določa posebno ureditev plačevanja prispevka delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti. Določba 39. člena ZUTD-A vpliva na pogodbe o zaposlitvi, sklenjene po uveljavitvi zakona (po 12. 4. 2013) in določa:

- oprostitev plačila prispevka delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti za dve leti, če delodajalec z delavcem sklene pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas,
- obveznost plačila prispevka delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti v višini petkratnika zneska, določenega v zakonu, ki ureja prispevke za socialno varnost za ves čas trajanja zaposlitve za določen čas, če delodajalec z delavcem sklene pogodbo o zaposlitvi za določen čas.

Na tej podlagi bo REK-1 obrazec dopolnjen z dvema novima poljema za vpisovanje osnove za izračun prispevkov delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti, in sicer 312 in 313.

V polje **312 Osnova za prispevke – zaposleni za določen čas po 39. členu ZUTD-A**, plačnik davka vpiše osnovo za prispevke delodajalcev za primer brezposelnosti od dohodkov delavcev, ki imajo pogodbo o zaposlitvi sklenjeno za določen čas. Od te osnove, skladno z drugim odstavkom 39. člena ZUTD-A, delodajalec plačuje prispevek delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnost v višini petkratnika zneska, določenega v zakonu, ki ureja prispevke za socialno varnost, za ves čas trajanja zaposlitve za določen čas.

V polje **313 Osnova za prispevke – zaposleni za nedoločen čas po 39. členu ZUTD-A**, plačnik davka vpiše osnovo za prispevke delodajalcev za primer brezposelnosti od dohodkov delavcev, ki imajo pogodbo o zaposlitvi sklenjeno za nedoločen čas in zanje

velja oprostitev plačila tega prispevka. Skladno s prvim odstavkom 39. člena ZUTD-A je delodajalec, ki z delavcem sklene pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, oproščen plačila prispevka delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti za obdobje dveh let. Od te osnove se prispevki delodajalcev za primer brezposelnosti samo obračunajo, ne pa tudi plačajo. Podatki o teh prispevkih se vpišejo samo v stolpec »obračunani« (zaporedna številka 603).«.

3. Spremembe na individualnem REK obrazcu

Skladno z navedenimi zakonskimi spremembami in dopolnitvami REK-1 obrazca bo iREK obrazec dopolnjen z novimi polji, kjer plačnik davka ustrezno označi posebni podatek o prejemniku dohodka ob izplačilu dohodka iz delovnega razmerja, in sicer;

A017 delavec, ki je dopolnil 60 let starosti,

A018 delavec, ki izpolnjuje starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po 29. členu ZPIZ-2,

A019 delavec, za katerega delodajalec uveljavlja vračilo prispevkov po 157. členu ZPIZ-2,

A020 delavec, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za določen čas (drugi odstavek 39. člena ZUTD-A),

A021 delavec, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas in od sklenitve pogodbe še ni preteklo dve leti (prvi odstavek 39. člena ZUTD-A).